

ការគ្រប់ក្នុងទេសជាក់

ការតាំងប្រធានប្រើប្រាស់ និងប្រព័ន្ធដែលអាចបង្កើតឡើង

ដូចជាប្រជាជន និងប្រជាធិបតេយ្យ

និងប្រជាពលរដ្ឋាភិបាល

ធម្មា ត្រីម្រួយ

ក្នុងការបង្កើតឡើង

Sandy Niemann

Devorah Greenstein

and

Darlena David

ក្នុងការបង្កើតឡើង

Heidi Broner

ស្ថិតិថ្មីនៃការបង្កើតឡើង

អណ្តូវការបង្កើតឡើង

Phnom Penh

តំណាងយុណៈប្រជាធិបតេយ្យ

Etienne Clément

អ្នកឯកទេសកម្មវិធីអប់រំយុណៈប្រជាធិបតេយ្យ

លោកបណ្ឌិត សម្រាប់សន្យាកុង ប្រជុំរដ្ឋិស្ស

មន្ទីរកម្មកម្មសង្គម (UNV):

Ms. Leena Kaisa Kuorelahti

ក្នុងការបង្កើតឡើង

កម្មាធិការនៃអង្គភាពនិងអនុម័តជីវាន់

មួយនិធិបោសរីក្រុង និង

Ms. Tawnia Queen,

អ្នកទំនាក់ទំនងអនុរដ្ឋាភិបាល និងការបង្កើតឡើង

Copyright@2005 by
The Disability and Information Development (DiD)
រក្សាសិទ្ធិប្រប័យដៃជាយករដ្ឋម្រាងពិភាក្សាត និងអភិវឌ្ឍន៍ពីមាន

ពារម្មាយពិការរាជា និងអភិវឌ្ឍន៍ពីមនុស្សជាការអនុញ្ញាតសិទ្ធិ
ដែលប្រសង្គមតើមួយនឹងធនធានស៊ីវេរូនប្រចាំឆ្នៃសែហគ្រោះអាមេរិក ទាំង
សេវាដែកចេញប៉ែនិមួយ រូបតំនុវត្ថុ និងឧបត្ថម្ភភាគច្រើនបញ្ចូនសំរាប់ថាទីផ្លូវ
ដែលពិការគម្រោង និងការប្រសង្គមសេវាដែកចេញ: ការដួយកុមារចេង
ពីអង់គេសមាគជាការណ៍ខ្លួន។

ស្ថាប័ន បុប្ផជនលាកក់ដោយដែលប្រចាំថ្ងៃម៉ោង ដើម្បីតទិញ
វិញ បុយករដ្ឋកណ្តាលមួយ បុស្សវិករាជាសាក់ខ្នរទាំងស្អុង មកសម្រេច
សំរាបិនីយពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវវេត្តស្ទឹសំការអនុញ្ញាតពី **ក្រម្មាយពិការរាជ**
ិនអភិវឌ្ឍន៍ពីម៉ោង ។

បាមុលកំស្បែរកោភាសាអូរនេះ ។ តែស្បែរកោនេះថកម្រយោជន៍
ដោយភពគិតថ្លែ និងគ្នានដលចំណោញ ។ ស្បែរកោនីមួយាមានបង់
លេខកូដស្រែងទូទៅដែលជាកាលបំណងដើម្បីពិនិត្យតាមដានធម៌របី
ប្រសិទ្ធភាពអនាគត ។

នៅក្នុងករណីមានតម្លៃវារស្ថិស្ថុចំបាត់ថិកប្រជាពលដៅ ប្រមាណ
ការពិនិត្យកែសម្រួលឡើងវិញ្ញាសាពលអភាគត ស្ម័រវករឈោះប្រហែលជា
គរោរបានពម្រិតទិន្នន័យ។

ເທົ່ານີ້ກີມຍັງ 1000ກາລ ຜ່ານັງຂຽວໂສໍາ 2005

ធនាគារនគរបាល ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ເໜັນຕີມ: JSRC ໂິ້ນເຄີ່ງແກ່ ລັດຖາວີກຳເຕັມ

នៅក្នុងប្រព័ន្ធដែលមានសារពិភាក្សាទីផ្លូវការ

Disability and Information Development (DiD)
PG-P-202

PO Box: 896
Mendocino, California 95460 USA

Mendocino, California, 95460, USA
Email: droz@mcp.org

Email: droz@men.org

၃၀၁။ မြန်မာနိုင်ငံ၊ အနောက်ဆောင်ရွက်သူများ၏ မှတ်ခိုင်ချိန်

តាមអាសយដ្ឋាននៅទីលេខ 252 នៃសង្កាត់ភ្នំពេញ

Copyright@2004 by The Hesperian Foundation
រក្សាសិទ្ធិគប់យ៉ាងដោយមលសិទ្ធិហេស៊ីវេត្ត

មុនីតិចិរហស្សីរៀនធិកទិកចិត្តឱ្យចែងម្រាង ដឺត
ឡើងវិញ បួយកដ្ឋាកណាមួយ បុលេស្វវេរកវេស់ទាំងមូលមក
សម្រលឱ្យជូនឯកនានា ក្រោរការកុងស្រួល រូមទាំងតំនុរំដែលបាន
ផ្លូវ ដើរកដែលជាបិតឡើងវិញ តីថែកចាយដោយតែគិតគិតថ្មី
បានវាពិមាណមួយបានម្ចាស់ - មិនគិតចំណោត។

អង្គការ បុប្ផជលណាក់ដោយដែលប្រចាំថ្ងៃចង់ចតចម្លង
ដលិតឡើងវិញ បូយកដឹងរាយមួយ ប្រសើរវកេនះទាំងមួល
មកសម្រួលសំបានឯស៊ីយាតាមិជ្ជកម្ម ត្រូវស្ថិស្តការអនុញ្ញាតពី
មួលិជ្ជរាយរីរូរូ ។

មុនពេលចាប់ដើម្បី មយកដើម្បី កណ្តាលមួយ បុអគ្គនិយ
ខ្លួនសារនៃសំរាប់ការងារ៖ មកសម្រេច បុបកប្រើ សូមទាក់ទង
ទៅ មួយតិចិថយករួមឱ្យរោម ចំពោះយោបល់អំពីការយក^១
ពីពិមានមកសម្រេចឡើង សំរាប់ការ បន្ថែមពិមានធ្វើឱ្យដែលបាន
ដើម្បី បកចេចឲ្យរាយកិច្ចិតាមខ្លួនជាន់តាតា ។

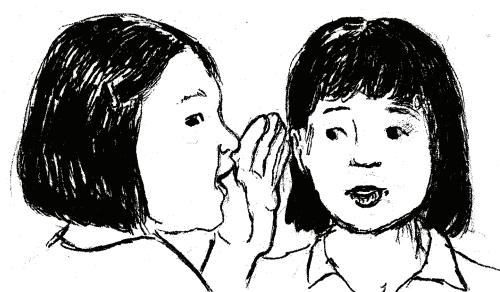
សូមធ្វើឱ្យមួយចិត្តហេសនីក្រោមមួយច្បាប់នាំវាកសារ
ប្រុបភាពទាំងឡាយណា ដែលបានដាកស្រួលដែឡើតិ៍ស្រួរកៅ
នៃសំណាក់ការរបីបាន ។

ເມືອງທານເລີກໂຮມຍັງຕ່າງໝາຍ້ນໍ້າເຕັມໂກສຳ 2004

ពេលវេលាអាសយដ្ឋាន

ISBN: 0-942364-44-9

**The Hesperian Foundation
1919 Addison Street, Suit 304
Berkeley, California 94704
United States of America**

କେବଳିତ୍ତିରେ ଉପରେ ବନ୍ଦିବାନ୍ତୁ ବନ୍ଦ

យើងសូមថ្លែងអំណារគុណដល់អ្នកនិពន្ធនិងហេចោបុមុន្តែរកោ “ការជួយកុមារថ្មី” មូលនិធិបោសស៊ីវេត្យ Hesperian Foundation (Berkeley, California, USA) ចំពោះជនជានេនេះ ដើម្បីបង្រៀនក្រុមគ្រូសារ សហគមន៍ ភ្នាក់ងារសុខភាព និងក្រុមបង្រៀនអំពីរបៀបធ្វើឱ្យភាសាថានទៅដល់កុមារថ្មី ធ្វើដូច្នេះពួកគេអាចរៀនសូត្រ ស្លឹងយល់ និងប្រាស់យទាក់ទងជាមួយអីទាំងឡាយនៅជិវិញ្ញន។ យើងសូមអរគុណដល់ដែរដល់ក្រុមការងារ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជារបស់គម្រោងពិការភាពនិងអភិវឌ្ឍន៍ព័ត៌មាន និងអ្នកសម្របសម្រល អ្នកសិល្បៈ ប៉ុន្មាន ផ្លូវ (Ms. Punya Droz) ចំពោះការងារដែលត្រូវបានស្រាវជ្រាវ នៅក្នុងការរៀនបង្រៀនប្រព័ន្ធសេវរកោនេះជាការសារខ្ពស់។ វាបើកចំហរឱ្យមានលទ្ធភាពថ្មីសំរាប់កុមារថ្មី និងក្រុមគ្រូសារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយផ្តល់ព័ត៌មានត្រឹមត្រូវអំពីបញ្ហាថ្មី ការអភិវឌ្ឍ បញ្ហា និងការដោះស្រាយ។

លោកបណ្ឌិត សម្រាប់សនកុន ប្រសើរសិរី

អ្នកងកទេសកម្ពុជីអប់រំ

អង្គការយុណៈសុ - ជុំពេញ

លោក តុរូ ជីនីណា

អ្នកកំណងអង្គការយុណៈសុ - ជុំពេញ

ប្រចាំប្រព័ន្ធផាណាពលក្រកម្ពុជា

Dr. Supote Prasertsri
Education Specialist
UNESCO Phnom Penh

Mr Teruo Jinnai
Head of Office a.i.
UNESCO Phnom Penh

ពាណិជ្ជកម្មរបស់ខ្លួន

លោក លោកស្រី និងប្រើយធមិត្តអភកអាជីវកម្មជាថីមេត្តិ!

សេវា៖កោន់តិជាមុខករណីមានប្រយោជន៍ និងជាចំណាយដែលប្រជាជនកម្ពុជា ពិសេសគឺពុកម្លាយ ក្រុមត្រួនយក ដែលមានកូនចូង និងមនុស្សចូងផ្ទាល់ ហើយវាក៏ជាដឹកយការយ៉ាងសំខាន់ចំពោះត្រូវបានបង្កើត ភ្នាក់នារសុខភាព ភ្នាក់នារសងមកិច្ច ភ្នាក់នារអភិវឌ្ឍនិងស្ថាលទ្ធភាពសហគមន៍ បុគ្គលដែលមានសន្លានចិត្តចូងជូយកុមារចូង និងសហគមន៍ទាំងមូលដើម្បីជូយកុមារចូង និងកុមារមិនអាចស្វាប់ពួនុទេត្រូវបានបង្កើតកម្ពុជា។ សេវា៖កោន់ជាផន្លាមអនុរាជតិដីបូង ដែលបានប្រសិទ្ធភាពជាការសារឱ្យសំរាប់យុទ្ធសាស្ត្រក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ខ្ញុំមានជានីមុនុយម៉ាចា អ្នកអាន និងអ្នកប្រើប្រាស់សេវា៖កោន់ ពិតជាអ្នូលបានដឹងប្រយោជន៍ និងបង្កើតចំណោះដីៗ ព្រះរាជមិនត្រូវតែជូយកុមារចូងទេ កុមារចូងទេ និងសហគមន៍ទាំងមូលនឹងបានប្រយោជន៍សិទ្ធិក្នុង

ក្នុងនាមទាន់ខ្ពស់អ្នកដូចដើម គាំរមាយពីការរាយទិន្នន័យវិញ្ញាន់ពីមនុសា និងជាអ្នកសម្របសម្រល់ក្រុមការងារ ពិនិត្យកែសម្រលេសវេរករាជធានីភ្នំពេះ ខ្ពស់មការពាណិជ្ជកម្មរបស់ជាជាយឆ្លោះ និងអរគុណយ៉ាងជ្រាល់ជ្រាប់ដូចតួនាទ់ សមាជិកក្នុងក្រុមដែលកម្រិត ដែលខិតខំដើម្បីការជាក្រុមមួយយ៉ាងស្រួលស្តី ហើយជូនឲ្យមានដំណឹងយ៉ាងរលូនឡើមុខ។

នានខ្ពស់មិចិងអំណរគុណដល់ត្រប់ស្ថាប័នទាំងក្នុង និងក្រោប្រពេសកម្ពុជា ទាំងប្រជានអង្គភាពនិងបុគ្គលិក មន្ត្រីរាជការ ម្ចាស់ជំនួយ និងអ្នកស្តីត្រួចត្រូវទាំងឡាយដែលបានចូលរួមជូនយ៉ាបល់ និងបើកចិត្តឱ្យស្រួលរករាងដូច កម្មាធិធី នៃបានបានពាណិជ្ជកម្មជាការណាតិត ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី01 ខែកញ្ញា ឆ្នាំ2005

ប៊ុន្មាន ដែល

សូមប្រាស់រាជធានីយកដែនព្រឹកស្ថាប័និតិវិទ្យាល័យ និងប្រចាំឆ្នាំ

ព្រៃនទាននាមបិសិក្សីនេរប៉ុណ្ណោះនឹងប្រើប្រាស់នៅក្នុងប្រព័ន្ធដែលមានចំណាំជាប្រព័ន្ធ

1. អ្នកស្រី បុណ្យ ដែល	អ្នកសម្របសម្រួលក្រុមការងារនិតិវិក្សកំសលម្រូលសេវាការដូយកុមារចង់
2. អ្នកស្រី គង់ កន្លឹម	អនុប្រធានការិយាល័យអប់រំណូមានដៃយ៉ែនមនុធនរអប់ យុវជន និងកិឡា-ភ្នំពេញប្រធានដែកអប់រំនៅកម្ពុជានិងកិរីយុទ្ធឌនុស្សចង់. អង្គការមានឯណុល
3. លោក ដែត បុនចុក	អ្នកញ្ចារវ៉ាកាសាសញ្ញានៅសាធារណក្រុមារចង់. អង្គការគ្របាយរដ្ឋិ
4. លោក សុន ជា	អ្នកសម្របសម្រួលកម្ពុជានិស្សរលទ្ធភាពជនពិការតាមសហគមន៍. អង្គការការិតាស់
5. លោក ពួរឬ ជី	អ្នកសម្របសម្រួលបច្ចេកទេសកម្ពុជានិកាប់ឱក, និងពិការអនុវត្តិតិចិលហិរិកភាក់ងារនិងអ្នកបណ្តុះបណ្តាលការពិភោះបញ្ញា. អង្គការសេវាសង្គមកិច្ចកម្មជានាយិកបសនៃអង្គការសេវាសង្គមកិច្ចកម្មជា
6. លោក យោវ៉ា បុនភាគ	ជនិយការវេដ្ឋកិច្ចកម្មនិងរដ្ឋបាល. អង្គការកម្មជាប្រាសី
7. អ្នកស្រី គង់ សុខុម	និងយករវ៉ែដ្ឋកិច្ចកម្មនិងរដ្ឋបាល. អង្គការកម្មជាប្រាសី
លោកស្រី Ellen Minotti	ទិន្នន័យក្រុមការកម្មជាប្រាសី
8. អ្នកនាយក តែង ថន្ទីខេសការ វិកា	ទិន្នន័យក្រុមការកម្មជាប្រាសី
លោកស្រី Jan Nye	ទិន្នន័យក្រុមការកម្មជាប្រាសី

ស្ថិតិកន្លែងជាបន្ទីរបានដោយភ្លាមៗ និងចំណេះចំណេះដោយភ្លាមៗ

1. ស៊ីជូបណិត ឈាន់គន សុជល	ប្រធានអ៊ីកវេជ្ជសាស្ត្រនៃអង្គភាពមិត្តសំខាងក្រោម
2. អូរនាយក គិត សរដាបី	អ្នកគ្រប់គ្រងកម្មវិធីខេត្តក្រោមនៃក្រសួងការធនធាន ជី-អេស
3. Marissa Regino Manampan MD.	គិតិកវេជ្ជសាស្ត្រសហគមន៍ និងកម្រកសារ ខេត្តក្រោមនៃក្រសួងការធនធាន

សាខាអន្តែកុជ្ជាសាខា

1. អ្នកចំពុះបស់រាប់ត្របស់វា នៅដោយលោក Rick Droz - អ្នកស្តីគ្របិត្ត
  2. រូបថតត្របស់វា សី ឡើង - អ្នកត្រួតដឹងអ្នកដែលបានរឿងជាសញ្ញាឃុលសិស្សថ្មីនៅសាលាយៗ - ត្រូវរាជី
  3. អ្នកគ្រាបាសាសញ្ញាអម្ចាត់ លោក ហីង ស៊ែមាត - បុគ្គលិកថ្មីនៅក្នុងវិធីអភិវឌ្ឍន៍មនុស្សថ្មី - មានឈាម

ចានិភោ

ចំពូកទី១ : ការទំបាកក្នុងការស្វែងរកការងារ.....	1
ហេតុអ្នកការប្រាស់ប្រាស់ទៅមានសារ៖សំខាន់?.....	2
ការចូលរួមទាំងអស់ត្រូវដើម្បីសិទ្ធិមនុស្សផ្លូវ	11
ការធ្វើឱ្យការរៀនស្ថូត្រ និងសហគមនីមាន	
កុមារគ្រប់របាយការរៀនស្ថូត្រដើម្បីប្រាស់ប្រាស់	
លទ្ធភាព	10
ទាក់ទងត្រា	12
ចំពូកទី២ : គុមារទិនការណ៍ស្ថាប់ពួន ត្រួតការខ្សោយតាំងពីរាយ់នៃគិត	13
របៀបដែលកុមារអភិវឌ្ឍបំណើនិត្តិ៍	14
ការរៀនស្ថូត្រភាពៗ	15
របៀបយល់ដឹង បើសិនជាក្នុងត្រួតការដីឡូយ	18
របៀបដែលភាសាជួយអភិវឌ្ឍចិត្តគំនិត	17
ចំពូកទី៣ : នោលការណ៍នៅលាង សំរាប់ការប្រឡប់នានា	21
ប្រាស់ប្រាស់ទៅមានអ្នកភាពធ្វើឱ្យ	21
មនុស្សជាប្រើប្រាស់អាមេរិកអាមេរិកអាមេរិក	24
បញ្ហាលសកម្មភាពទៅក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃនៅ	
យោបល់សំរាប់ជួយដល់ការរៀនស្ថូត្របស់ក្នុង	26
ក្រុមត្រូវរាយ	22
ជាសំបុរសកម្មភាពនានា ដើម្បីឱ្យសមនិងក្នុងអ្នក	31
ចំពូកទី៤ : មួនដ្ឋានទាំងឯុទ្ធប្រាស់ប្រាស់	33
របៀបកុមាររៀនប្រាស់ប្រាស់ទៅទង	34
ព្រំមម្រំបចំកុមារឱ្យរៀនប្រើប្រាស់	37
ប្រាស់ប្រាស់ទៅទងនិងប្រើប្រាស់ប្រចាំឆ្នាំ	40
លើកទីកិច្ចក្នុងឱ្យបានប្រាស់ប្រាស់	44
ចំពូកទី៥ : តិចិត្តនៃការណ៍ស្ថាប់ពួននីមួយៗ?	47
ការយល់ដឹងសម្រេច (ភាពខ្សោយ និងកិវិតស្អារ)	48
តើក្នុងអ្នកភាពណ៍បំពុសមេដងមីនីខ្លះ?	50
របៀបពិនិត្យការស្វោប់ពួនបស់កុមារ	51
ចំពូកទី៦ : ចំណុចនៃការស្វោប់ពួន	59
តីវិះសំរាប់ជួយឱ្យកុម្ភាយឱ្យការនៃពើដឹងពីសម្រេច ...	61
សកម្មភាពជួយក្នុងឱ្យដោះសំគាល់សម្រេច	62

ចំពុកទី២ : ការស្រើសនឹស និងការរៀបចំការណ៍	67
របៀបរៀនការណាបស់កុមារ 68	ការប្រើការណាសញ្ញា 73
ការណានិងការគិតអភិវឌ្ឍមត្ត 69	ការប្រើការណានិយាយ 75
ការណាសញ្ញា និងការណានិយាយ 72	
ចំពុកទី៣ : ការរៀបចំការណាសញ្ញា	85
របៀបដួយឱ្យកុមាររៀនប្រភេទសញ្ញាជុសទាំងឯក 87	ការប្រើក្រុមសញ្ញា 97
រៀនធ្វើសញ្ញា 89	ប្រើសំណួរដើម្បីលើកទិន្នន័យឱ្យមេដីកិត្តិកិច្ចក្រុនឱ្យមេដីកិត្តិកិច្ច 99
ការយល់ក្រុមសញ្ញា 94	ការបង្រៀនការណាសញ្ញាដល់ខ្លួនជាង 103
ចំពុកទី៤ : ការរៀបចំការណានិយាយ	105
របៀបដួយកូនរៀនបន្ទីសម្រេចនិយាយ 106	យកចិត្តទុកដាក់លើរបៀបពាក្យបាននិយាយចេញ 112
ជួយកូនរៀននិយាយពាក្យដើម្បីសម្រេចនិយាយ 107	ជួយកូនរៀននិយាយពាក្យឱ្យបានចេនឡើងថ្មី 114
លើកទិន្នន័យឱ្យមេដីកិច្ចក្រុនឱ្យមេដីកិច្ចសំណួរសាមញ្ញ 111	ការយល់ដើងក្រុមពាក្យ 116
	ការរៀនសូត្រដើម្បីប្រើក្រុមពាក្យ 118
ចំពុកទី១០ : ចំណុចសណ្ឋាគ	121
របៀបដែលកុមាររៀនបំណិនសង្គម 122	របៀបគ្រប់គ្រងរាក់ហ្មិរយាបស់កូនអ្នក 125
ការធ្លានដើរឱ្យពិបាកកំមេឡើងក្នុងការរៀន បំណិនសង្គម 124	របៀបលើកទិន្នន័យឱ្យបានដល់ការអភិវឌ្ឍសកម្មភាព សង្គមរបស់កុមារ 132
ចំពុកទី១១ : ផ្តើការទាន្វត្តាខិត្យឯថ្មីកុមារចំណែក	139
តើដើរឱ្យជាសហគមន៍របស់អ្នក? 139	នាំកុមារចំណែក និងមនុស្សចំណែកឡើងឡើងឱ្យដើរឱ្យបង្កើត 147
ធ្វើឱ្យសហគមន៍ជាកំនើនដើរឱ្យបានដល់ការអភិវឌ្ឍសកម្មភាព បង្កើតក្រុមចាំប្រចាំថ្ងៃ 142	មនុស្សគ្រប់គ្រងរាក់ហ្មិរយាបស់កូនអ្នក
	ដើរឱ្យបង្កើតក្រុមចំណែក 149
ចំពុកទី១២ : ការនេះទេ	151
សាលានេះ និងការណា 154	សាលានេះលើដួងបន្ទីក្រុមរបស់កុមារចំណែក 160
កុមារចំណែកនៅក្នុងថ្នាក់ជាមួយកុមារស្អាប់បុរិយាណ 155	សាលានេះលើរបៀបចំណែករាក់ហ្មិរយាបស់កុមារចំណែក
កុមារចំណែកនៅក្នុងក្រុមរបស់ពួកគេជាលំ 157	មុខរបរគាំទ្រកុមារចំណែក 164

ចំពូកទី១៣ : ធម៌ស្ថាតការរំលោកចំពាលនឹងនៅក្នុងនៅក្នុងកុមារ	167
ការពិតម្បយចំនួន អំពីការរំលោកបំពាលដូរវេកទេ កុមារ 168	តើខ្ញុំដឹងដោយរបៀបណាត់ ក្នុងខ្ញុំត្រូវបានជនពាល រំលោកបំពាល? 176
ហេតុអីកុមារចិត្តដែលបានបង្ហាញនៃគ្រារះនេះ ការរំលោកបំពាលដូរវេកទេ? 169	បើសិនជាកុនអ្នកត្រូវបានជនពាលរំលោកបំពាល ដូរវេកទេ 177
ទប់ស្ថាតការរំលោកបំពាលដូរវេកទេ 171	
ចំពូកទី១៤ : ការតាំងត្រូវសំភាពចិត្តកម្មាយ និងក្នុងកំណែ	179
នៅពេលណាម្នាក់ដឹងជាលើកដីបួងថា ក្នុងមិនអាម ស្ថាប់ពុលុ? 180	ការប្រប់គ្រប់គ្រាលពាលនឹងរបស់អ្នក ..... 182 ក្រុមរបស់ខ្លួនម្នាយ 184
យល់ដឹងអំពីការរំដូលចិត្ត 181	ធ្វើដែនការសំរាប់សកម្មភាព 187
ចំពូកទី១៥ : ឈានឱ្យកុមារប្រាកចលការស្ថាប់ពុលុ និងកិច្ចដែលបង្កើតឡើង	191
ដំឡើត្រាខ្សែក 193	ស្ថិតិអាមុទសុខភាព ឬការពារការស្ថាប់ពុលុ
មានអីម្នាប់សម្រេចមិនឱ្យចូលក្នុងត្រាខ្សែក 198	របស់កុមារ 207
ដីដែនកើតនៅក្នុងអំពុំងកុមារភាព 201	សម្រេចខ្សោយ និងរបួសអាមធ្វើឱ្យខ្សោយការស្ថាប់ពុលុ 213
ប្រកែទ្រចាំពេលឱ្យដែលធ្វើឱ្យខ្សោយការស្ថាប់ពុលុ 206	បាត់បង់ការស្ថាប់ពុលុ ដែលជាកំណើដនៅក្នុង ក្រុមត្រូវឈារ 215
ឧបសម្រួល ៩ : ឧបករណីដឹងយការស្ថាប់	219
ឧបសម្រួល ១០ : ការវេកាត់ជាកំណើលត្រាខ្សែកសិប្បនិមិត និងការស្ថាប់ពុលុ	227
ឧបសម្រួល ១១ : តារាងអភិវឌ្ឍកុមារ	231
សម្រាប់ប្រើប្រាស់ : ពាក្យបច្ចេកទេស	239
ឯកចេច : ដែលអាមេទ្រការពិតមានបន្លេម ទាំងព្រោះ និងក្នុងប្រទេសកម្ពុជា	245

អំពីសេវាថែនលេខ៖

នៅក្នុងសេវារៀបការនេះយើងដូលតែពិមាន ការអធិប្បាយពន្លឹះ ការដូលបោបាល ឬទាត់រាល់ និងគំនិត ដើម្បីជួយ លោក-អ្នកឱ្យផ្សេយពេបតាមការបត់បន្ទន់នៃការលេខេស៊ែន និងថ្មប្រិយចំពោះតម្រូវការកុមារទាំងឡាយ ។ កុមារដូចជាគ្រប់រប ប្រិយភាពស្អាប់ពុណ្យនិងត្រូវបានជួយដើរពេទាំងអស់ ដោយមានជីវិតរាជធម្មៈស្រាយ និងសកម្មភាពខុសទៅគ្នាដែល សម្របតាមតម្រូវការ ហើយអាចទទួលបានដោយភីតិស្រឡាត្រូវការ និងតាមលទ្ធភាពច្បាស់លាស់របស់ពួកគេ ។

យើងព្រាយមានអធិប្បាយពន្លឹះពីមួលដានជាគារណីឱ្យបានច្រើនតាមដែលយើងអាចធ្វើបាន និងដូលបោបាល សំរាប់ថ្មីទាំងឡាយ ។ ក្រោយពីបានយល់នូវមួលដានជាគារណីដែលនៅពីក្រោយសកម្មភាពខុសទៅគ្នា ប្រាលំហាត់ នានា ឱីពុកម្តាយអាចចាប់ដើមអនុវត្តយកតាមលំនាំនៅ ។ ពួកគាត់អាចធ្វើឱ្យបានទាំងឡាយក្នុងស្រុក និងឱីកាសនានា ដែលមាននៅក្នុងតំបន់របស់ពួកគាត់ការពេប្រជើង ។

នៅក្នុងសេវាឨេះ យើងដូលអតិថិជ្ជ “កុមារដូច” ជាកុមារដែលមិនអាចស្អាប់ពុម្ពទៅទំនើស ។ យើងបើ “កុមារ មិនអាចស្អាប់ពុម្ព” ដើម្បីពិពណ៌នាកុមារម្នាក់ដែលបានបាត់បង់ការស្អាប់ពុម្ពយចំនួន (មនុស្សជាប្រើបាយនៅរបៀបនេះថា “ច្បែនត្រឡប់”) ។ ដូនកាលនៅពេលយើងនិយាយសំខាន់ពីក្រុមទាំងនីរនេះរម្យគ្នា យើងបើពាក្យទាំងពីរ “កុមារដូច ឬកុមារ មិនអាចស្អាប់ពុម្ព” ។ បើទៀនដូនកាលសំរាប់ជាងលប្រហែលនឹងបាយស្រួល យើងបើពាក្យម្នាយ បុក់ម្ប៉ាងឡ្វៀតដែលមានន័យ រួមបញ្ហាលទាំងកុមារដែលបាត់បង់ការស្អាប់ពុម្ពគ្រប់គ្នា ។

អំពីឈាម

សេវាឨេះត្រូវបានចងក្រោងដោយសំរាប់មនុស្សទាំងឡាយនៅ ជុវិញ្ញុពិភពលោក ដែលមានចិត្តឈើនូវឈើលីតេលចំពោះកុមារមានបញ្ហាក្នុង ការស្អាប់ ។ រូបតំន្មរទាំងនេះ បានបង្ហាញអំពីមនុស្សម្នាក់នៅតាម កំឡុងជាប្រើប្រាស់ថ្មី ។ យើងសិក្សាទា រូបតំន្មរទាំងនេះនិងរួចរាល់ អ្នកអំពីមនុស្សម្នាក់ដូចុប្បន្នពិភពលោក ដែលកំពុងប្រយោមមុខនីង

ការលំបាកនៅបញ្ហាក្នុងជីវិតដូចអ្នកដែរ ។

ធម្មតាបេជ្ជនយោបច្ចាថ្នូរការប្រាស់ប្រជាពលរដ្ឋនៃក្រុងសង្គមនៃខេត្តសៀមរាប

នៅក្នុងសេវាំរោគនេះ យើងបានបង្ហាញការប្រាស់យុទ្ធភាពកំណែននៅក្នុងវិធីបិយាយខស៊ិត្តាំ - ការនិយាយ ការគិត និងការធ្វើសង្គោ (ដោយប្រើដៃ និងការការិយាល័យ) ។

នៅពេលមនុស្សឯធម្មាយ	នៅពេលមនុស្សិត្តិត	នៅពេលមនុស្សជើសង្គោ
 អាណំមកិចំនេះ!	 ខ្ញុំស្វើនឹងិត្តិតថាគីឡិ អាណំទៅណាមួយពេល...	 អាណំនៅក្នុង ផ្ទះបាយ
ប្រអប់រាយមួលមានពាក្យខាង ក្នុង និងមានកត្តុយតម្រង់ ទៅរកក្រាលអ្នកឯធម្មាយ	ប្រអប់ដុំចិត្តពាក្យមានពាក្យ ខាងក្នុង និងមានវឌ្ឍន់កត្តុម្រោះ តម្រង់ទៅរកក្រាលបុគ្គល	ប្រអប់ចុកការណាកំងមានពាក្យ ខាងក្នុង និងបន្ទាត់ម្មយតម្រង់ ទៅរកដែរបស់បុគ្គល

ភាសាសង្គោ គិត្តិតិត្តិន្ត្របនែះ

នៅជុវិញ្ញុពិភាក្សាការការិយាល័យជាប្រើប្រាស់ ដូចជាការសារឯធម្មាយអត្ថិភ័យដែរ ។ ការសារពេញមានអាយុកាលចំណាត់ការ ដូចប្រវត្តិសាល្តដែរ ។ ជាចម្លោតការការិយាល័យទាំងនេះ មិនមែនជាការណាផែលប្រុមិតនាបោះឆ្នោតទេ ។ នៅក្នុងប្រទេសជាប្រើប្រាស់ គិត្តិតិតាមការការិយាល័យអត្ថិភ័យទៅរាយការ ។ ប្រទេសជាប្រើប្រាស់ កំមានការការិយាល័យប្រចាំថ្ងៃដែរ ។

រូបសង្គោនេះនៅទំនាក់ទំនងអនុសេវាំរោគនេះ បានបង្ហាញជាការការិយាល័យពេញមួយ និងសង្គោខ្លះខ្លួនឯធម្មាយ អាមេរិក ហើយបានសម្រេចបានការការិយាល័យប្រចាំថ្ងៃ ។ សូមបញ្ជាកំថា ដោយផ្តើកលើតម្រូវការអប់រំបស់សិស្ស ថ្មី និងដោយសារប្រទេសកម្ពុជាយើងមិនទាន់មានការការិយាល័យពេញមួយប៉ុណ្ណោះត្រូវបានប្រចាំថ្ងៃ ។ ករណីនេះត្រូវបានគោរពដោយកម្មាធិការការការិយាល័យពេញមួយប៉ុណ្ណោះ ។ ដូច្នះនៅក្នុងសេវាំរោគការដូចយកុមារថ្មី ដែលបានប្រសម្រេចជាការអប់រំដោយ **ការយកការការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍ពីមេដ្ឋាន** និងពិនិត្យកំសម្រេចបានការការិយាល័យប្រចាំថ្ងៃ ។ យើងបានសំរែបក្នុងការការិយាល័យពេញមួយប៉ុណ្ណោះ ។

ឧទាហរណ៍ ទោះជាការសារឯធម្មាយនៅសហរដ្ឋអាមេរិក អង់គ្លេស និងអូស្រាលិជួចត្រូវដោយ តែការការិយាល័យនៅប្រទេសនិមួយទៅតីខុសត្រា ។ នៅសហរដ្ឋអាមេរិកប្រជាដនប្រើការការការិយាល័យពេញមួយប្រចាំថ្ងៃ នៅអង់គ្លេសប្រជាដនប្រើការការការិយាល័យពេញមួយប្រចាំថ្ងៃ ។

នៅក្នុងសេចក្តីបន្ថែម សង្គោជាប្រើប្រាស់នៅក្នុងសេវាំរោគគឺជាសង្គោពិត៌ំ ទាំងសង្គោកម្ពុជា និងសង្គោកម្លី ហើយពាក្យសរសរាយនៅក្រោមសង្គោទំនេះនៅទៅត្រូវនឹងអគ្គន៍យសង្គោ ដើម្បីផ្តល់ជាតិតាតំនេះការប្រើប្រាល់ការការិយាល័យពេញមួយប្រចាំថ្ងៃ ។ ដូច្នះអ្នកអាមេរិកសង្គោនៅក្នុងសេវាំរោគនេះទៅអនុវត្ត និងប្រើប្រាស់ជាមួយកុមារថ្មី ។ តែត្រូវចាំឆ្នុកុមារថ្មី និងមនុស្សថ្មី ដែលមិនទាន់បានចូលរួម បុមិនទាន់ចូលក្នុងក្រុមមនុស្សថ្មីដែលជាមួយលំសង្គោក្នុងសេវាំរោគនេះទៀត ព្រមទាំងប្រើប្រាល់ជាមួយប្រចាំថ្ងៃ ។ សង្គោកំណើតប្រចាំថ្ងៃ របស់ពួកគេ ។ សូមព្យាយាយប្រើការការិយាល័យពេញមួយប្រចាំថ្ងៃ និងសង្គោក្នុងតំបន់បស់អ្នក ។ មនុស្សថ្មីដែលប្រើប្រាស់សង្គោ ជាទូទៅគឺជាគ្រប់ដៃប្រើប្រាស់ម្នាក់ដីល្អ ។

ବିଶ୍ୱାସରେ କହିଲା ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତିକାଳର ଅଧିକାରୀ

យើងសង្កឹមថាសរុវត្ថេរោនេះ ត្រូវបានប្រសិទ្ធភាពជាការសាសនរសេរជាថ្មីនដៃនៅល្អៈពី ។
យោងលើបទពិសោធនឹង យើងដឹងថាពាណក្សាគេដឹងនឹងត្រូវផ្តល់បញ្ជី ក្នុងករណីជាប្រចាំខែរដើម និង
ត្រូវបានប្រើប្រាស់ យើងលើកទីកចនាលិខ្លួនកំប្រសិទ្ធភាពខាងក្រោមនេះ ដើម្បីផ្តល់បញ្ជី និង
មកជាសញ្ញាកម្មដា ។ តាមវិធីនេះការប្រសិទ្ធភាពអាមេរិកចុះពីតែមិនបានប្រើប្រាស់គោលការណ៍ និងប្រទេសរបស់គោលការណ៍ ។

អំពីពិធីផ្លូវយោប់ព្រៃនាក្សេងទៀតក្នុងរាជ នៅ ភាគ តាម និច្ចការណ៍នៃខ្លួនដោយត្រូវនាំ

សេវារក្សាអំពីកុមារធ្លានស្មើរតមខំអស់ ពាក្យប្រើសំរាប់ហោកុមារទូទៅមាន :- កុមារ កុមារី ត្រួង ត្រួងប្រុស កែងស្រី គេ នាង កន និងពាក់គេ” ។ បើ “ទាក់” ជាប្រស និង “ទិវិកា” ជាស្រី ហើយ “កនខំត បច្ចារក” សំដោទ្វេ។

សំដែមនុយពេញរីយគិបី “តាត់ បុរស ស្រី បុរិកតាត់” ហេតុការណ៍នេះបានកើតឡើង ពីព្រះសង្គមបានឱ្យតម្លៃប្រសសំខាន់ជាងស្រី ហើយការរៀបចាក់នោះបានបង្ហប់យើងប្រាណទៅក្នុងភាសា។

ពាមការពិតត្តុងស្រីនិងស្រី ជាត្វីកញ្ញាប់ពួកគេទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ និងលើកម្លាតិចត្រូវ។ នេះរួមមានទាំងការទទួលចំណើរហានរតិច ការអប់រំរិចត្រូវ និងការការពារសខាតពិចត្រូវ ដែលជាបោតផលប៉ែបាល់ដល់ភាពម៉ង់ និងពិភាព។

យើងបានព្យាយាមដើម្បីស្មោះបញ្ចាំងពិភាក្សាកែងដែលមានភាពស្ថិត្តរវាងកុមារនិងកុមារី ដោយប្រើពេក្ខទាំងពីរ "គេ" និង "នាង" ដើម្បីស្មោះដោឡើកុមារពីគ្រោះ "គេ" ប្រកី "នាង" គឺអាមេរិកដូចខ្លះដែរ ។ យើងប្រើ "គេ" នៅក្នុងដែនកុង និងប្រើ "នាង" នៅ ដែនកដើរបញ្ជីត្រួតពីរបស់គ្រោះ ។ បើករណីនេះធ្វើឱ្យអ្នកអារសុទ្ធសាច្តី សូមមេត្តាអនុគ្រោះដោយ ។ ត្រូវចែងចាំថាកុមារទាំងអស់ត្រូវការ ហើយសមនឹងចែងការស្រឡាញៗ ឆ្លាក់ចូល និង តាំងរបស់យើង ។

ເວົ້າຫຼາຍ໌ເພື່ອກະແໜງກະບົດກະລຸນາຕໍ່ເສດຖະກິດເຄີຍໄລ່

នៅក្នុងជំពូកទីមួយនៃសេវារោកនេះ បានពន្លាឯល់ទូវប្រកែដែលបញ្ហាដែលកុមារ និងត្រូវរាជាជារធីនឹងជុបប្រកែ នៅពេលកុមារម្នាក់មិនអាចស្វាប់ពុបានឡើ ជំពូកទីពីរបានពន្លាឯល់ទូវប្រកែដែលមីតុកម្តាយ និងមនុស្សនេះត្រូវអាចធ្វើឱ្យអ្នកដែលណូប្រកែកិតចេងបាន ដោយជួយឱ្យកុមារអភិវឌ្ឍដល់កិតកំពូលនៃលទ្ធភាពរបស់ពួកគេ ជំពូកទីពីរក៏បានពិពណ៌នាទូវអ្នកដែលអ្នកនឹងរករើក្នុងដែកខុសទៅក្នុងថ្មីទៀត។

នៅក្នុងជំពូកនិមួយទេ ហើយបានចងចាំលុបខ្សោយទៅក្នុងដៃរីងទៅត្រូវការណែនាំរៀបរាប់ជាផ្លូវការ ដែលអ្នកចង់អាជីវការសំរាប់ជាតិមានបន្ថែម។